

Het aardbevingsdossier

De ontwikkeling tot nu toe

mensenwerk
hogeland

Inhoudsopgave

1. Inleiding	pagina 3
2. Werkzaamheden aardbevingscoaches	pagina 3
3. Samenwerking	pagina 4
4. Cijfers	pagina 5
5. Laatste ontwikkelingen	pagina 8

1. Inleiding

Mensenwerk Hogeland heeft een incidentele subsidie ontvangen voor de verlenging van de inzet van twee aardbevingscoaches (een buurtwerker en buurtmaatschappelijk werker). Zij houden zich bezig met individuele aardbevingsproblematiek van inwoners en bieden een luisterend oor. Het betreft een verlenging vanaf 1 juni 2020 tot 1 juni 2022.

Met deze rapportage komen we graag tegemoet aan de verplichtingen die in de subsidiebeschikking zijn opgenomen. In de rapportage beschrijven we de ontwikkelingen over de periode 1 juni 2020 tot 2 september 2020.

2. Werkzaamheden aardbevingscoaches

De werkzaamheden van de aardbevingscoaches worden onderverdeeld in de werkzaamheden van de buurtmaatschappelijk werker en de buurtwerker.

Buurtmaatschappelijk werker

De buurtmaatschappelijk werker hanteert in principe het 5 gesprekken-model van het algemeen maatschappelijk werk. De ervaring leert dat dit bij aardbevingsgedupeerden vaak niet toereikend is. Dit komt doordat de problematiek die zich over een langere periode afspeelt. Met andere woorden de 5 à 10 gesprekken zijn niet voldoende om de inwoners te ondersteunen in hun hulpvraag. De praktijk laat ons zien dat de gemiddelde betrokkenheid van de aardbevingscoach duurt tot het afhandelen van het schade proces. Daarbij moet wel vermeld worden dat de intensiteit van de betrokkenheid kan variëren. (de behoefte aan hulp van de aardbevingscoach wordt groter als zich veranderingen in het schade proces voordoen). De inzet is gericht op het vergroten van de zelfredzaamheid en dat gedupeerden de eigen regie in hun situatie terug kunnen pakken. Hierop aansluiten met een ondersteuningsplan dat past bij de ondersteuningsbehoefte is van essentieel belang. Dit wordt met onderstaand praktijkvoorbeeld nader toegelicht:

- Een alleenstaande ouder woont met de kinderen in een woning met gerelateerde aardbevingsschade. De woning zal straks worden versterkt. Begin 2020 heeft de gemeente kenbaar gemaakt dat ze aan de vooravond staat van de start van de versterkingen in Uithuizen, Zandweer en Kantens. De betrokkenheid van de aardbevingscoach bij dit gezin is begonnen in 2019 en loopt nog steeds. De betrokkenheid uit zich in een genoemde 'oproepbasis'. Dit kan van wekelijks contact tot een afspraak een keer in de 1 à 2 maand zijn. Dit is afhankelijk van de behoefte van betrokkene. Betrokkene ervaart veel stress en emoties op het moment dat er weer meerdere gesprekken plaats vinden tussen betrokkene en de partijen. De stress en de emoties maken het moeilijk om hier in het dagelijks leven goed mee op te gaan. Hierin is de ondersteuningsbehoefte dat betrokkene graag ondersteund wil worden hoe het beste met de stress en emoties om kan worden gegaan, zodat deze niet het dagelijks leven beïnvloeden. Wanneer de stress en de emoties dusdanig zijn, neemt betrokkene contact op met de aardbevingscoach voor een nieuwe afspraak. De gesprekken vinden voornamelijk wandelend in de buitenlucht plaats. Er wordt voornamelijk gesproken over hoe betrokkene ervoor kan zorgen dat de emoties niet de overhand krijgen in het dagelijks leven. Deze afspraken zijn het ondersteuningsplan die in overeenstemming met betrokkene en de aardbevingscoach gemaakt zijn. Er wordt ingezet om zelfredzaamheid te vergroten en dat betrokkene eigen regie weer terug kan pakken.¹

---

¹ Genoemde voorbeelden zijn gefingeerd op basis van de praktijk om de privacy van onze inwoners te waarborgen.

Een andere situatie waarbij de inzet van de aardbevingscoach essentieel is geweest:

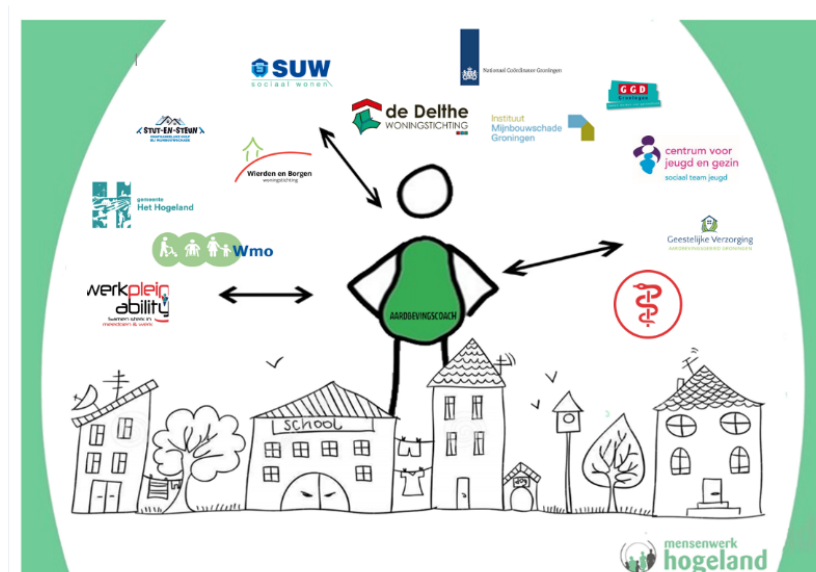
- Een vader en moeder wonen met hun kinderen in een woning die verbouwd wordt. Tegelijkertijd loopt een proces om de schade aan de woning te herstellen. Dit naar aanleiding van een gegronde AOS melding. Het gezin leeft al geruime tijd in een kleine kamer. Overdag verblijven de gezinsleden zo veel mogelijk bij familie en kennissen om zo min mogelijk in de woning te zijn. Deze situatie is onhoudbaar voor het gezin en de opgroeiende kinderen. Moeder heeft zich op een gegeven moment aangemeld bij de aardbevingscoach, omdat zij het niet meer zag zitten. De aardbevingscoach heeft samen met betrokkenen bij verschillende woningbouwcorporaties geïnformeerd naar de mogelijkheden voor tijdelijke huisvesting. Ook heeft de aardbevingscoach er voor gezorgd dat de kosten voor de tijdelijke huisvesting vergoed worden. Het is gelukt om een tijdelijk woning voor het gezin te vinden en het gezin is hier naar toe verhuisd zodat er weer een geschikt leefklimaat voor de kinderen is ontstaan. In deze situatie kan gezegd worden dat als de aardbevingscoach hier niet in betrokken was, de familie nog steeds leefde in een ongewenste situatie voor zowel de kinderen als de ouders.²

Buurtwerker

De buurtwerker was aanwezig bij verschillende groepsactiviteiten, zoals bewonersbijeenkomsten in Kantens en Zandweer, inloopsprekuren in Kantens en buurt rondes in Kantens, Zandweer en Roodeschool. Met de aanhoudende onrust in het Groninger veld, loopt de buurtwerker ook rondes in de dorpen waar er de dag/nacht ervoor een aardbeving is gemeten.

De komende periode, de rest van het jaar 2020 wordt de focus op groepsniveau gelegd. Hierbij moet gedacht worden aan activiteiten/ collectieve programma's waarbij de focus ligt op 'eigen kracht van de inwoners' en 'sociale cohesie in de straat'. Dit zou door middel van avondbijeenkomsten kunnen waarvoor inwoners uitgenodigd worden om na te denken wat volgens hen in de eigen straat moet gaan gebeuren om de versterkingsopgave voor iedereen zo prettig mogelijk te laten verlopen.

3. Samenwerking

² Genoemde voorbeelden zijn gefingeerd op basis van de praktijk om de privacy van onze inwoners te waarborgen.

De aardbevingscoaches nemen deel aan intervisiebijeenkomsten samen met de aardbevingscoaches van de gemeente Groningen, gemeente Midden Groningen, gemeente Loppersum, gemeente Appingedam en gemeente Delfzijl. Ook zijn samenwerkingsverbanden tot stand gekomen met TCMG (IMG) en NCG. Ook nemen de aardbevingscoaches deel aan het sociaal team van Het Hogeland.

De samenwerking wordt zichtbaarder en steeds belangrijker. De versterkingsopgaven in Uithuizen, Zandweer en Kantens zijn hier voorbeelden van. Aan de hand van onderstaand voorbeeld uit de praktijk wordt dit toegelicht:

- Inwoners worden meegenomen in het proces waarin de locatie voor tijdelijke huisvesting gekozen wordt. De aardbevingscoach is verschillende keren gevraagd door de gemeente om bij deze gesprekken tussen de gemeente en de inwoners aan te sluiten. Dit omdat de kans bestaat dat de emoties op lopen. De gekozen locatie voor tijdelijke huisvesting wordt namelijk niet door ieder inwoner als prettig ervaren. Op deze manier kan de gemeente de gesprekken voeren vanuit haar rol en is de aardbevingscoach er voor de inwoners op het moment het nodig is.

Niet alleen de samenwerking met de gemeente, het 'team aardbevingen' loopt erg soepel, ook de samenwerking met NCG verloopt goed. Een voorbeeld:

- De aardbevingscoaches hebben goede contacten met de bewonersbegeleiders van NCG. De bewonersbegeleiders hebben folders en kaartjes van de aardbevingscoaches standaard bij zich wanneer zij op gesprek gaan bij inwoners. De bewonersbegeleiders informeren de inwoners over de stand van zaken betreffende hun woning. Als de bewonersbegeleiders merken dat de situatie zorgelijk begint te worden, met betrekking tot het welzijn van de inwoners, bespreken ze de mogelijkheid van ondersteuning door een aardbevingscoach. Indien de inwoner hier behoefte aan heeft, meldt de bewonersbegeleider de inwoner rechtstreeks aan bij de aardbevingscoach.

4. Cijfers

Overzicht van de huidige werkzaamheden

Individuele (lopende) casussen	Groepsactiviteiten	Afgesloten casussen
29 gezinnen	3 groepsactiviteiten	2 afgesloten
	<ul style="list-style-type: none"> - Bewonersbijeenkomsten (<i>Kantens en Zandweer</i>) - Inloopspreken uren Kantens - Buurt rondes lopen (<i>Kantens en Zandweer + daar waar de dag een beving heeft plaats gevonden</i>) 	

Peildatum: 02-09-2020

Kennisvergaring bij collega gemeenten	
1.	Een 2 jaarlijkse bijeenkomst met alle aardbevingscoaches van de aardbevingsgemeenten (<i>Groningen, Appingedam, Delfzijl, Loppersum, Midden Groningen, het Hogeland</i>)
2.	Om de zes week intervisie bijeenkomst met de aardbevingscoaches van gemeente Groningen.

Bereik

De caseload omvat 29 zaken (huishoudens). Sinds mei 2020 is dit een verdubbeling van de caseload. Die is mede een gevolg van de versterkingsopgave in Kantens. Hoewel er steeds meer informatie wordt gedeeld door de betrokken partijen met de inwoners over wat er staat te gebeuren in Kantens, is er ook onrust, stress en zorgen bij de inwoners. De versterkingsopgave die nog zo ver weg leek komt steeds dichterbij. De versterkingsopgave in Kantens leidt tot steeds meer aanmeldingen. Naast de versterking in Kantens, zijn er ook inwoners elders in onze gemeente die deelnemen aan het proces "bouwimpuls". De NCG is gestart met de gesprekken met deze inwoners. Naar mate de gesprekken steeds meer vorm krijgen, waarbij versterking steeds dichterbij komt, ontstaat er bij onze inwoners meer onrust en groeit de behoefte aan ondersteuning van een aardbevingscoach.

Naast bovenstaande ontwikkelingen weten onze inwoners ons steeds beter te vinden door onze website, flyers, sociaal media en onze aanwezigheid bij verschillende bijeenkomsten. Er zijn twee zaken afgehandeld. Dit wil zeggen dat de ondersteuning van de aardbevingscoach is afgerond. Dit zijn situaties waarin het schade proces afgerond is of er is sprake geweest van een lichte ondersteuningsvraag bijvoorbeeld ondersteuning bij het invullen/indienen van een aanvraag. Wanneer sprake is van een afgerond schade proces dan wordt als nazorg de 'vinger aan de pols gehouden'. Dit betekent dat de aardbevingscoach na het afsluiten van de ondersteuning een korte periode blijft informeren hoe het met de inwoner gaat.

Light monitoring GGD

De aardbevingscoaches werken mee aan de light monitoring van de GGD.

Resultaatmeting

De komende tijd willen we meer inzetten op resultaat/effectmeting. Gelet op de omvang van de caseload is een kwantitatief onderzoek in Het Hogeland niet haalbaar. Er zullen interviews worden afgenomen bij aanvang van het ondersteuningstraject en aan het eind van het traject. Deze interviews kunnen patronen laten zien. Bijvoorbeeld of de interventie heeft geholpen, of de inwoner er iets aan heeft gehad, of er is doorverwezen, of er eerder contacten met zorgverleners is geweest.

Een dergelijk kwalitatief onderzoek kan zich richten op verschillende onderdelen van de sociaal en emotionele ondersteuning:

- **informatie:**
  - Wat was de behoefte?
  - Wat was de hulp?
  - Wat heeft het opgeleverd?
- **emotionele ondersteuning:**
  - Wat was de behoefte?
  - Wat was de hulp?
  - Wat heeft het opgeleverd?
- **praktische hulp**
  - Wat was de behoefte?
  - Wat was de hulp?
  - Wat heeft het opgeleverd?

Dit wordt verder uitgewerkt met behulp van de RUG. Hierop vooruitlopend zullen we inwoners vragen naar hun ervaringen met de aanpak van de aardbevingscoach.

Overzicht van de financiële voortgang.

Tussentijdse verantwoording Mensenwerk Hogeland Inzake aardbevingsdossier 2020

Begroting.	
Totaal 2019-2020	€ 160.000,=
Salaris kosten	€ 129.835
Telefoon/laptop	€ 2.600,-
Werkbudget	€ 27.565

Toegezegd bedrag	Zonder werkbudget	Inzet	FTE	Aanvang	Maanden	Inzet	FTE	Inzet 01-01 t/m 30-06-2020
€ 80.000,-	€ 65.000,-	28 u	0.78	01-01-2020	6	32 u	0.78	37.143
€ 80.000,-	€ 65.000	28 u	0.78	01-01-2020	2	20 u	0.56	7.738
				01-03-2020	4	24 u	0.67	18.571
Totaal:								63.452

5. Laatste ontwikkelingen

Meerdere bevingen

Het is de laatste periode erg onrustig met betrekking tot aardbevingen. In een korte periode zijn er twee bevingen geweest met een magnitude boven de 2.0. Op 19 juli van dit jaar was er een beving in Startenhuizen (M=2.3) en op 1 september jl. in Roodeschool (M=2.0). Op de dag dat er een beving is geweest, merken we geen extra aanmeldingen bij de aardbevingscoaches. Om toch zichtbaar te blijven voor onze inwoners na een beving, lopen de aardbevingscoaches extra buurt rondes, bovenop de gebruikelijke rondes, om te informeren hoe het met de inwoners gaat. We merken dat de inwoners de rondes waarderen en het prettig vinden even hun verhaal te kunnen doen. Ook via sociaal media proberen we in contact te blijven met onze inwoners.

Aardbevingscoaches H...

Overzicht Advertenties Melding

Startpagina Berichten Vacatures Evenementen

Aardbevingscoaches Het Hogeland

8 mei om 12:27 ·

De onrust houdt aan.

Gruist in de Groninger Beden, maar liefst 10 bevingen gemeten in de afgelopen periode, in een tijd waarin zoveel mogelijk thuis blijven belangrijk is voor de gezondheid.

Mocht je de onrust ervaren, voel je je onzeker of kom je er zelf even niet meer uit...

De aardbevingscoaches staan voor je klaar!

We zijn te bereiken op...

Sjoerd van Vollenhouwen
T: 06-36004415
@sjoerd@mensenenwerk.nl

Ingrida Piek
T: 06-36519538
@ingrida@mensenenwerk.nl

Aanhoudende onrust

Met het in zicht komen van de versterkingen in Zandeweer, Kantens en Uithuizen, merken we dat de onrust bij inwoners toeneemt. Wat gaat er gebeuren met mijn woning? Wordt het gesloopt of wordt het versterkt? Wanneer moet ik naar de tijdelijke woning verhuizen? Hoe komt mijn huis er straks uit te zien? Moet ik straks ook meer huur betalen? Kan ik ook verhuizen naar een andere woning zodat ik maar een keer hoeft te verhuizen? Wat gebeurt er met mijn spullen die in de opslag staan? Wordt alles vergoed of moet ik toch nog iets bijbetalen? Allemaal vragen die op dit moment bij onze inwoners spelen. Deze vragen zijn opgehaald tijdens diverse bewonersbijeenkomsten. We merken dat de inwoners de aardbevingscoaches steeds beter weten te vinden om hun vragen te stellen. De aanhoudende onrust zorgt voor meer drukte bij de aardbevingscoaches: veel telefoontjes en mailtjes waar inwoners hun vragen stellen maar ook nieuwe aanmeldingen. Deze drukte werd verwacht. De ontwikkelingen in de voormalig gemeente Ten Boer lieten zien dat naarmate de versterkingsopgave concreter werd, de drukte in het aantal casussen toe nam.

Inlooppreekuren in Kantens

Op 3 september 2020 was de eerste bijwonersbijeenkomst na de zomervakantie in Kantens. Een bijeenkomst waar veel inwoners, ruim zestig huishoudens, van Kantens naar toe zijn gekomen. Ook hier heeft de aardbevingscoach veel vragen van inwoners en nieuwe aanmeldingen ontvangen. Om beschikbaar te blijven voor alle vragen van onze inwoners, is er sinds 7 september jl. 10 weken lang iedere maandag een inlooppreekuur georganiseerd van 14.00 uur tot 19.30 uur in het buurthuis 't Schienvat. Tijdens deze spreekuren zijn, naast de aardbevingscoach, ook mensen van de gemeente aanwezig.

Filmpje EZK

Op 2 juni 2020 heeft één van de aardbevingscoaches meegewerkt aan een filmpje vanuit het Ministerie van Economische Zaken (EZK). Het doel van het filmpje was om inzichtelijk te maken wat de aardbevingscoach doet voor zijn inwoners. De film is onderdeel van een reeks van 5 andere filmpjes (portretten) die te maken hebben met het aardbevingsdossier. Het is op dit moment nog niet bekend wanneer dit filmpje openbaar wordt.

